СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 214. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 15. вересня, 1927. VOL. XXXV. No. 214. Jersey City, N. J., Thursday, September 15. 1927. THREE CENTS.

САМИЙ ІМІҐРАЦІЙНИЙ УРЯД ПРОПОНУЄ ЗМІНИ ЗАКОНА

ДУМАЮТЬ ОБЛЕКШИТИ РОЗДІЛ РОДИНИ.

ВАШИНГТОН, 13. вересня. —Ґарі Гол, ґенеральний коминшинер іміграції, заявив, що самий іміграційний уряд виступить на слідуючій сесії конґресу з пропозиціями зміни іміґраційного закона.

Сі зміни відноситися будуть у першу чергу до родин, розділених наслідком квотового закона. Отже жінки мужів, що живуть законно в Америці, малиби право приїздити сюди без огляду на квоту. Далі діти таких іміґрантів малиби право приїздити до своїх родичів в Америці до 21-го року життя, а не тільки до 18., як тепер. Наконець право до приїзду малиби теж родичі законних іміґрантів, удержувані іміґрантами.

Ще одна реформа малаби відноситися до тих іміґрантів, які приїхали сюди до 1921. року нелеґально, але від того часу показалися корисними членами суспільства.

Супроти других, однак, незаконних іміґрантів новий закон мавби придумати способи прискорення їх депортовання. Таких іміґрантів, як рахує іміґраційний уряд, є около міліона.

„ОЛД ҐЛОРІ" НЕ ДАЄ НАДІЇ НА НАЙДЕННЄ ЛЕТУНІВ.

ПРИПУСКАЮТЬ, ЩО ЛЕТУНИ ПОТОНУЛИ СЕЙЧАС.

НЮ ЙОРК, 13 вересня. — Доглас Муир, кореспондент ґазети Дейлі Мирор, котра орґанізувала лет трох летунів на „Олд Ґлорі" з Америки в Рим, телеґрафує з корабля Кайла, що з найдених останків літака можна вносити, що летуни його потонули сейчас по опущенню літака на море та що надіятися на їх найденнє нема основи.

Се заключеннє зроблено з того, що частину одного крила найдено дуже далеко від решти літака. Не найдено збірника ґазоліни на літаку, який містив 900 ґальонів; інжинери припускають, що сей збірник розломив літак на двоє.

Корабель все таки не покидає дальшого шукання.

СТРАШНІ СПЕКИ НА СЕРЕДНІМ ЗАХОДІ.

6 ЛЮДИЙ ЗГИНУЛО ВІД СПЕКИ В ШИКАҐО.

ШИКАҐО, 13. вересня. — Від понеділка панує на цілому середному заході страшна спека. Температура доходить звичайно до 90 степенів Фаренгайта, а тут було нині коло 1. години сполудня навіть 95 степенів.

В Шикаґо згинуло від спеки 6 людий. У Ст. Луисі й в Індіяні теж були випадки сонішних ударів. Такої спеки в сій околиці ще не записано; до того спека дається головно в знаки через вогкість воздуха.

Бюро погоди заповідає спеку ще на пару днів.

ВБИЙСТВО ҐОЛЬДШТАЙНА ПЕРЕД СУДОМ.

ТРИ ЗАГОВІРНИКИ ОБЖАЛОВАНІ ФОРМАЛЬНО.

НЮ ЙОРК, 13. вересня. — Велика лава присяжних суддів у суді повіту Кинґз постановила поставити на суд за вбийство Беняміна Ґольдштайна його бизнесового партнера Лєфковіца, Ґрінберґа й Рубінцаля, які мали змовитися вбити Ґольдштайна, щоби дістати асекурацію на його життя в сумі 70,000 долярів.

Росправа має відбутися вже на слідуючий місяць.

ПРАВИЛА МОРАЛЬНОСТИ НА УНІВЕРСИТЕТІ.

МЕДИСОН, Вискансин, 13. вересня. — Заряд Висканського университету видав з початком року правила морнального захования для студентів. Між правилами вичисляється такі пороки:

Волоченнє без заняття — дуже шкідливий звичай. Куреня — підступний і зрадливий звичай. Проклинанне — безпотрібне, дурне; всякого, що вживає проклонів, треба вважати низькою та вульгарною людиною. Гра в карти — захоплюючий порок; нищить час, гроші й моральність. Пиятика — дуже шкідливий порок; на жаль, дуже популярний.

ЗЕЛІЗНИЧИЙ ПОЇЗД НАЇХАВ НА ТРАМВАЙ.

30 ЛЮДИЙ ПОКАЛІЧЕНИХ, ДВОХ СМЕРТЕЛЬНО.

ГОБОКЕН, Ню Джерзі, 13. вересня. — На розі Вилов Евене та 17. Стр. у Вігокен наїхав нині коло 5. години сполудня тягаровий поїзд зелізниці Вест Шор на переїзджаючу повперек торів стріткару. Поїзд відкинув трамвай на 15 стіп від себе та погребав пасажирів під купою румовища. Коли людий добуто з румовища, показалося, що 31 осіб віднесло тяжкі ушкодження тіла, а двох з них такі тяжкі, що відай пімруть.

Поліція арештувала сторожу рампи та службу поїзду, щоби перевести з ними допити.

ҐРІЗЬБА СТРАЙКУ ВАНТАЖНИКІВ.

НЮ ЙОРК, 13. вересня. — Нюйорські корабельні вантажники зажадали від підприємців підвишки робітничої заплати та грозять страйком на случай відмовлення.

Є їх у сьому порті 45,000. Домагаються вони підвисшення заплати з 80 центів на годину на 90 центів; за „овертайм" жадають 1 доляра 35 центів за годину. Тепер беруть по 1 долярови 20 центів.

БУТЛЕҐЕРСТВО ПРИ ПОМОЧІ ЛІТАКІВ.

БРАЙТОН, Англія, 10. вересня. — З Франції перевозять до Англії при помочі аероплянів француський коняк, аби ухилитися від оплат ввожених трунків. Окрім того імпортують до Англії тим самим способом шовк, а навіть жіночу готову одіж. Літаки є тепер такі дешеві, що бутлеґери менше тратять, коли їм не поведеться, ніж тоді, коли послуґуються моторовими човнами.

МУЗЕЙ САМОДЕРЖАВНОСТИ.

В Екатеринбурзі, в Іпатієвськім домі, на Сибірі, де убито царя Николу II. разом з його родиною, большевики рішили оснувати „музей самодержавности". Пороблено старання, щоби у сей музей передано усі матеріяли, що дотикають послідних років життя царя Николи II.

ФАБРИКА МАКАРАНУ У ВИННИЦІ.

ВИННИЦЯ, Радянська Україна. — Відділ місцевого промислу у Винниці почав будувати нову фабрику макарану, яка продукуватиме 1000 пудів (40 фунтів пуд) макарану на день. Рівночасно будується там велику овочосушню, в якій буде сушитися 600 пудів садовини на добу.

АРЕШТУВАЛИ, А ОПІСЛЯ ВИПУСТИЛИ ШУМСЬКОГО.

Паризька еміґрантська ґазета „Вазражденіє" одержала повідомлення з Москви, що у Харкові на Україні арештовано провідника української опозиції у комуністичній партії. Два дні після арештовання Шумського усі харківські фабрики проголосили страйк. Була небезпека, що страйк пошириться й на донецький басейн. Перестрашені большевицькі лідери наказали тоді звільнити Шумського, що й сталося негайно.

ЗВІРІ СМІЮТЬСЯ ТЕЖ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 9. вересня. — Професор Темпел університету заявив недавно, що твердження проф. лондонського університету Авермента, що лише гієни сміються, не є правдиве. Крім гієн сміються також й инші звірі, а навіть жаби.

РОЗВОДИ У СОВІТСЬКІМ СОЮЗІ.

МОСКВА, 8. вересня.— У Совітськім Союзі поширюється тепер епідемія розводів. Після статистики, оголошеної у „Красной Ґазетє", в однім лише Ленінграді на 9,681 заключених супружеств було у перших пятьох місяцях сього року 7,255 розводів, значить на кожних чотири супружества було три розводи.

Причиною таких численних розводів є обставина, що тепер не треба навіть реґіструвати заключених супружеств, з виїмком по селах, де задержався ще сей звичай з огляду на домагання селян.

ҐУБЕРНАТОР БЕСКИД ПРО ВІДНОШЕННЯ ЗАКАРПАТТЯ ДО УКРАЇНИ.

Підчас інформаційної подорожі чехословацьких журналістів по Закарпаттю розмовляв редактор „Вечер-а" з ґубернатором Бескидом. Між иншим ґубернатор згадав про свою стрічу з Петрушевичем у міністра освіти Бехинє. В розмові остерігав Бескид Петрушевича перед українською пропаґандою на Закарпаттю і підкреслив, що „Українці не мають жадного права говорити іменем закарпатського населення на міжнародньому форумі, бо Закарпаття ніколи до України не належало, ані не старалося ніколи о злуку з Україною".

Демонстративна заява ґубернатора не відповідає правді, бо по розваленню австро-угорської монархії серед широких українських мас на Закарпатті залунало гасло **злуки з Україною.** І так вже дня 8. листопада 1918 р. велике віче українських широких мас серед великого одушевлення рішило відорватися від Мадярщини і злучитися з Україною й вибрало для поширення орґанізації Революційну Раду. А на зїзді в Хусті дня 21. січня 1919 р., в якім брало участь 420 леґітимованих з кожної громади послів, ухвалено також злуку з Київом, вибрано „Руську (Українську) Народню Раду" й вислано до Київа делеґацію.

І ніхто инший як сам амбітний і ласий на почести Бескид при помочи галицьких москвофілів і инших аґентів чеської влади перевели „добровільне" прилучення Закарпаття з ЧСР.

САМ РОЗПНЯВСЯ НА ХРЕСТ.

28-літний учитель у Берліні, Віллі Різман, в приступі божевілля повісився на стіні своєї невеличкої віллі в Карльсгорсті. Жінка найшла Різмана зовсім нагого, повішеного так на стіні, що розложені руки були привязані до двох, вбитих у стіну цвяхів. Щоби так поповнити самогубство, мусів ужити скомплікованого апарату зі шнурків і щойно як придбав бажану позицію, відкинув ногою лавочку, на якій стояв і так повис. Різман був вихованком монастиря на Ґорішнім Шлеську.

ЖИДИ ВЕРТАЮТЬ ДО ПОЛЬЩІ.

Послідний землетрус у Палестині спричинив, що богато Жидів, стративши майже увесь свій дорібок, вертають назад з Палестини до Польщі. Вертають вони однак не тільки до Польщі, але також на Україну й до Росії. „Обіцяна земля" показується непригожою на замешкання для Жидів, а штучне творення жидівської держави Англією не дописує.

НАСЕЛЕННЯ НІМЕЧЧИНИ.

Після послідних статистичних звітів населення Німеччини числить 62 міл., 400 тис. душ. З того числа є 40 міліонів протестантів, понад 20 міліонів католиків, 564,000 Жидів і 253,000 безвіроісповідних.

„НАХІДНЕ" І ЙОГО РІЖНЕ ЗНАЧІННЯ.

Жидівський „Люблінер Туґблят" оповідає довго та лірично правдиву пригоду, яка трапилась у Люблині 22-літньому бідному жидкові Гершкові Карушевичеві. Її передрукувала львівська „Хвиля". Пригода найбуденніша в світі: дві польські аристократки приїхали каритою на базар. Нараз запримічують, що нема торбинки, де спочивало 1500 дол. Гомін, метушня, поліція. Аж до карити прибивається бідний жидок, що продає городину. Не хотять його пустити. Це Гершко, який княжим жестом звертає найдених 1500 дол. Далі цитуємо: „Дама була така схвильована, що зараз прочуняла. Врадувалась. Засяла. Справді! Вхопила кучеряву голову молодого жидівського молодця і поцілувала його в чоло... Великосердна пані подякувала щиро жидівському молодцеві, а при цьому додала, що „хоча" він Жид, то прецінь... Врешті відчинила ручну калитку і великосердним жестом передала жидівському молодцеві „нахідне" 50 (пятьдесять!) сотиків". Найцікавіше в цій банальній історії це зливуваня обох жидівських часописів: якими скупими можуть бути польські аристократки. На нашу гадку, нагорода 50 сот. за „нахідне" зовсім зрозуміла; вона була в повній пропорції до даного цілунку. Колиж Гершко не був вдоволений цілунком „вузьких, ніжних уст", „повинен ще домагатися належних йому законно 10 проц. „нахідного". Пригадуємо при цій нагоді дві подібні історії: місяць тому жидівські „аристократи" згубили під Стрийською рогачкою у Львові з авта торбинку з десятками тисяч долярів, які найшла бідна служниця; вони вирвали їй торбинку, побили і втікли безслідно. Минулого року у Парижі артистка Парізіс згубила на сцені шнур перел вартости 100.000 фр. Його найшов машиніст і звернув. Коли артистка спитала його, чи хоче 10.000 нагороди чи поцілунок, він заявив, що — цілунок. Вона поцілувала його в присутности всіх, а коли машиніст вернувся до хати, там ждала на нього вже коверта з 10.000 фр. нагороди. У середовищі великої культури всі жести мають інакший зміст, чи богатих чи бідних.

БАТЬКО ВБИВ ПЯТЬ ЧЕРНИЦЬ.

Еспанська газета „Ель Соль" повідомляє, що в однім мадридськім монастирі батько одної з вихованок монастиря вбив пять черниць а дві зранив. Його дочка була свідком якоїсь події у монастирі, про що їй сказали мовчати. Колиж дівчина виявила таки, що бачила у монастирі, зате дівчину замкнули, а батькові сказали, що дочки в монастирі вже нема. Батько повідомив поліцію і ця переконалася, що дівчина замкнена в монастирі, в страшному стані. Розлючений батько застрілив вистрілами з револьверу пять черниць, а дві зранив.

ЗЕМЛЕТРУС НА УКРАЇНІ, КРИМІ Й КАВКАЗІ

У СЕВАСТОПОЛІ Й ОКОЛИЦІ ПОВАЛИЛОСЯ БОГАТО ДОМІВ.

МОСКВА, 13. серпня — Землетрус навістив Україну між Київом і Одесою, північне побережжа Чорного моря від сторони Кавказу й Крим. Землетрус мав місце в ночі й повторявся у трьох по собі наступаючих потрясеннях. Найбільше шкоди спричинив землетрус у Севастополі й дооколичних відпочинкових місцевостях. З Ялти, на Кримі, повідомляють, що по цілім Кримі уся телеґрафічна комунікація зістала перервана, а у Севастополі повалилось богато домів і лише небогато полишилося неушкодженими. В Одессі далися чути три потрясення над самим ранком, які потрясли усіми шибами у вікнах і поперевертали меблі у кімнатах. Землетрус тревав тут 20 секунд. Мешканці Севастополя, Симферополя й Новоросійська перевели цілу ніч на улицях. Менші потрясення далися чути між Київом а Одессою. О 8-мій годині рано у Симферополі далося чути 5 кових потрясень, що тревали около 3 секунди.

Осередком землетрусу, після гадки учених, був Кавказ, де й тепер ще продовжається процес творення нових гір.

ЗЕМЛЕТРУС НЕ СПРИЧИНИВ ЖЕРТВ У ЛЮДЯХ НА УКРАЇНІ.

В ЯЛТІ, НА КРИМІ, ВАЛЯЧІСЯ ДОМИ УБИЛИ КІЛЬКА ОСІБ.

МОСКВА, 14. вересня. — З України повідомляють, що підчас землетрусу, що мав там місце, не було ніяких жертв у людях. Лише в Ялті згинуло кілька осіб, убитих валячимися будівлями.

ҐУРАҐАН І ВИЛИВ МОРЯ В ЯПОНІЇ.

ЗГИНУЛО 1000 ОСІБ, БОГАТО СІЛ ЗАЛЛЯТИХ ВОДОЮ.

ТОКІО, Японія, 13. вересня. — Недалеко міста Кумамото, що віддалене є 22 милі від Омури, шалів страшний ґураґан, званий тайфун і спричинив вилив моря, що позаливав многі села. Підчас виливу моря й ґураґану утопилось сто осіб, а богато пропало без сліду. Ся страшна подія мала місце недалеко Омури, де саме задержалися американські летуни Шлі й Брак.

Телеґрафічні звідомлення подають, що крім сто осіб, згинуло недалеко Кумамото ще других 1000 осіб, а около 1000 домів залляла вилявша з моря вода й знищила до-щенту.

Депеші з Осаки подають, що тайфун, який там шалів, був одним з найстрашніщих у протягу кількох послідних десяток літ. Також і у місті Наґасакі богато більших будівель знищив тайфун і вилявша з моря вода. Також і збори рижу на острові Кіюшю потерпіли значно від ґураґану й води.

СТРАШНА РІЗНЯ ЛЮДЕЙ У МІСТІ ЧАНҐТЕ.

ВІЙСЬКА „ХРИСТІЯНСЬКОГО ҐЕНЕРАЛА" ВИРІЗАЛИ ОКОЛО 80,000 ОСІБ.

ПЕКІНҐ, 13. вересня. — Китайські часописи доносять про страшну різню многих тисяч осіб у місті Чанґте, що числить 300,000 мешканців і лежить у північній части провінції Гонан.

Сеї масакри безборонних мешканців допустилися війська маршала Фенґ-Ю.-Ґсіянґа, званого християнським ґенералом. Причиною згаданої масакри мала бути обставина, що члени товариств „Небесних Воріт" і „Червоних Списів" убили кількох жовнірів з армії „християнського ґенерала". З пімсти за се убивство кинулися жовніри Фенґ-Ю-Ґсіянґа на безборонне населення міста й мордували всіх, без огляду на вік і пол. Підчас різні мало згинути від 30,000 до 80,000 людей.

ПОСАДНИК ВІДНЯ ПРОТИ ДИРЕКТОРА ПОЛІЦІЇ.

ДОМАГАЄТЬСЯ ПУБЛИЧНО ЙОГО РЕЗИГНАЦІЇ, ПО ПРИЧИНІ ЛИПНЕВИХ ПОДІЙ.

ВІДЕНЬ, 13. вересня. — Посадник (мейор) міста Відня, Зайц публично на зборах почав домагатися резиґнації директора віденської поліції, Шобера. Зайц закидає Шоберови, що він є виключно відвічальний за вбиття поліцією 85 безборонних осіб, в часі липневих заворушень. Посадник Зайц виступає рівночасно й проти теперішнього австрійського правительства, зложеного з християнських суспільників, з др-ом Зайплем на чолі, яке не хоче усунути Шобера. Він сказав, що від хвилі убийства 85 невинних жертв, 7500 осіб з буржуазії перейшло до соціял-демократів, а 13000 римокатоликів покинуло християнсько-суспільну партію др-а Зайпля.

ЗАСУДИ НА СМЕРТЬ ШПІОНІВ У СОВІТСЬКІМ СОЮЗІ.

9 ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ, А 13 ИНШИХ НА ВЯЗНИЦЮ.

ЛЕНІНГРАД, 13. вересня. — Алберта Ґойера, провідника шайки шпіонів, зложеної з 26 осіб, який занимався шпіонством у користь Великобританії від 1916 року, засуджено на смерть через розстріл. Крім Ґойера засуджено на смерть 8 инших шпіонів, а 13 инших осіб засуджено на вязницю від 6 місяців до 8 літ. Чотири особи оправдано.

Засуджені передавали через фінського конзуля свої звіти для британійського посла у Фінляндії. У тих звітах писаних невидимим чорнилом доносили вони про величину совітської фльоти, скількість воєнних кораблів і підводних лодок.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАЦІОНАЛЬНА КАТАСТРОФА

Стоїмо перед новою національною катастрофою. Бо такою треба вважати ту страшну повінь, яка навістила наші рідні села в Галичині. Що се значить повінь і як треба з тим лихом боротися, бачили ми найкраще по тім, як бралася Америка до ратування тих нещасних, що потерпіли від виливів ріки Міссісіпі. Весь нарід взявся сейчас до ратункової акції. По всіх церквах розпочато пропаганду за допомогою для потерпівших, по всіх школах збирано жертви між дітьми. Всі часописи повели згідно одну велику кампанію за допомогою і в сей спосіб зібрано вже в перших днях міліони долярів, за які можна було розпочати ратункову акцію з місця.

Така сама водяна катастрофа навістила і наш рідний край. Та одна велика ріжниця між рідним краєм а Америкою. Рідний край бідний і винищений довголітною війною та польською окупацією, а Америка велика і богата країна. Потерпівші від виливів Міссісіпі мають за собою поміч з боку свого власного уряду, а уряд над нашим старим краєм це уряд наїздника, що чигає на нашу смерть.

Повінь в Галичині це не удар в одно село чи один повіт, це не удар в одну верству нашої суспільности, це не удар в якусь партію, а тільки удар в цілу націю, бож сотки тисяч людей, що опинилися без даху над головою, виставлені на голодову смерть. В таких хвилях національної катастрофи мусить забитися в наших грудях одно велике українське серце. Ми мусимо забути на все те, що нас ріжнить, а взятися до ратункової акції всі як один. Злочином національним треба вважати тепер всяку роботу, яка в якийнебудь спосіб припинялаб з особистих чи партійних порахунків розпочату ратункову акцію для краю.

Обєднання, як наша загально-народна обєднуюча організація, видало поклик в справі допомоги потерпівшим від повени. Воно і вислало вже тепер першу скромну допомогу з Америки. За тим покликом повинно піти солідарно все українське громадянство Америки, а в першій мірі члени У. Н. Союза, що на своїх плечах звикли нести львину часть всіх тих жертв, що пливуть з Америки до краю. Ми певні, що й сим разом супроти сеї небувалої в старім краю катастрофи наші члени сповнять чесно і гідно свій людяний і патріотичний обовязок і зложать негайну жертву на ратунок нашої рідної землі. Цеж вже так велике нещасте, що не треба ніяких слів, ніякої пропаганди, щоби його змалювати, бо хто тільки має людське чуття, його відчуває, а хто тільки відчуває, цей не відмовиться від жертви.

Інж. Дмитро Андрієвський.

РОЗБУДОВА НАЦІЇ

Україна знов на роздорожі... Як була вона в дні великої революції на Сході Европи. Нація відбула за сей десяток років величезну еволюцію, що в инших обставинах потрібувала би сотку років. Нація перейшла пробу вогнем і мечем і виходить з неї ще більш міцною, спаяною, збитою, як раніш. Не лише знайшла свої зверхні форми, але загартувалась в середині і виділила з себе змертвіле, зпорохнявіле. Лукаві підступи ворогів зуміли відорвати лише незначну частку громади, не здолавши розколоти її на части. За виключенням невеликого гурту, що пішов в Каносу ніби на якусь прощу та ще тих, що поняли віри улесливим Данайцям і приняли їх згубного коня, цілість нації зосталась непорушною. Більш того — складники, що дотепер виріжнялись серед загалу, за сих десять років в огні спільної боротьби і страждань зросли в національне тіло, спаялись і зіллялись з ним. Українська національна свідомість і спільність почуття обєднали усі скалки нашого народу по ріжних материках порозкиданих.

І от збита, не вважаючи на політичні розмежовання і ґеографічні віддалення, внутрішньо спаяна Нація знову знайшлась на перехрестю історичних шляхів. Що їй готує будуччина, ніхто того не знає, але загал відчуває, що сучасний стан річей є лише тимчасовий, перемінний, що живемо на передодні великих подій, що стоїмо на порозі нової доби.

Наколи є правдою, що життя людське побудоване на суспільнім інстинкті, який тягне за собою свідому орґанізацію, що її найвищою формою є Держава, нормальне і конечне втілення Нації; сеї основної живої категорії суспільного буття людства в сучасній його стадії, то є правдою і друге. А власне, що суспільному інстинкту нашого народа бракує виховання, нашому краєві бракує трівкої питомої орґанізаці в формі місцевої державности, в якій би жила й творила Нація.

Дотепер наша Нація була аморфною етнічною масою, отже власне не була Нацією, тою живою орґанізованою клітинкою суспільства, що є творчою, активною. Тепер вона є нею психольоґічно, в душах, ідеях її чутливіщих елементів, але не є ще доконаним, життевим фактом. В ній, в сій масі віє дух нації, але їй бракує, щоби бути живим орґанізмом, фізичної, питомої орґанізації. Дух сам по собі не має форми ані напрямку. Він віє скрізь, а коли йому становлять опір, за тісні межі, він рве, трощить, ломить. Тоді він є деструктивною силою. Лише унявши його в відповідні форми, скерувавши його у відповіднім напрямку, видобувається з него корисна праця. А тою працею є розбудова первісних форм, розріст цивілізації, поскілько ся остання сприяє дальшому розвоеві життя. Власне відповідні форми, питома орґанізація (рівно як безперервність і певний перебіг хемічних процесів) і є ознакою живого орґанізму. Отже Нація, щоби бути життевою, творчою катеґорією, субєктом, а не обєктом історії, мусить мати реальну, матеріяльну орґанізацію і то властиву, орґанічну, виділену з неї самої, а не накинену їй зовні.

Взаємоділання духа і матерії є у всіх на очах. Наколи матеріяльна форма направляє дух, дух творить із інертної матерії форму. В тім полягає містерія життя. Ся містерія відбуваеться в борні, муках, змаганнях. В такій то борні, внутрішних і зовнішних змаганнях і має статись натхнення нашого етнічного тіла духом нації. Без того нема Нації, нема Держави, нема Самостійности. Буде механічна зліпка осіб, що служитиме погноєм для инших, буде чужоземне аґентство, брехня, глум, сором для України. Мусимо, щоби то не сталося, не лише приняти духа Нації, але й затримати його у своїм матеріяльнім естві, відповідно зорґанізованім, здобутись на ті сили, що спаяють нас в одне суцільне тіло і дадуть нам потрібну форму. А для того мусимо розбуяти в собі життевий інстинкт, розбудувати наші природні можливости, віддатись без вагання процесові росту, розгалуження, зміцнення. Тоді лише відбудеться інтимне поєднання національного духу і етнічної матерії.

Було би гріхом проти природи ставити межі і класти грані сему натуральному процесові. Всяка матерія, як рослина, має свої межі, вона розвиваеться до певного ступня, після якого має прийти переродження. Але годі їй накидати якусь міру, инакше вона не дасть нормального плоду, инакше вона родить калік, карлів, ідіотів. Молода нація се жива примітивна матерія, повна можливости, якої путі не є ніким означені. Годі їх накидати їй живосил. Треба мати якнайдальші, скільки зір сягне, перспективи, що до політичних можливостей її, і не вязатись надто шляхами до них. Нам приступні тенденції життя і на підставі їх ми можем укладати гороскопи буття Нації. Активним членам нації треба добре вдивлятись в ту далечінь, в яку прямує Нація, добре затямити напрямок їх натурального поступу, лише тоді можуть вони розглядатись навколо себе і обдивляти уважно перепони і дрібні камінці, що лежать на шляху. Бо-ж не так страшно спіткнутись на камінці ба навіть впасти, наколи є сили підвестись, як згубити напрямок, випустити з овиду той шпиль, що вказував путь і збитись на манівці. В житті-ж бо є певна ієрархія вартостей, яку не вільно нехтувати. В противнім разі життя жорстоко помститься на необачному.

Державність і Самостійність є тими шпилями, що до них мусить стреміти Україна в сю хвилю. Се є аксіомою в свідомости кожного Українця гідного свого краю і свого часу, але не перестає бути метою наших старань, тому, що дійсність ще не відповідає глибоким прагненням нашого національного орґанізму. **До них має змагати розбудова Нації в сей історичний момент.** Але для сповнення сеї задачі мусить знайтися відповідний матеріяльний і моральний підмет. Що до першого то його нам дала сама природа; мусимо лише уміти приложити до нього рук. Другий же мусимо створити в нас самих. І він твориться вже в процесі боротьби за сповнення задачі.

Роки рабства і упокорення залишили глибокі і згубні сліди в нашій психольоґії. Українська національна ідея була загнана в підполля, її намагались звести на рівень явища в крайнім разі незначного (для домашнього вжитку), в гіршім ретроградного, відемного (гайдамаччина). Історію нашого краю плюгавлено, топтано, принижувано (російська історіографія, романи Сенкевича). Сам український народ, втративши віру в себе, піддавшись омані, містифікації, ніби замкнувся в своїм соромі, ущулив в своїм принижені. Лише сі останні роки він зважився піднести чоло і зняти бунт. В борні і крови здобув він гідність, свідомість своєї вартости і право бути гордим. Але отрута наллята ворогами не вивітрила і дотепер. Вона почасти точить і гноїть його орґанізм. Переборенням остаточним в наших душах раба мусить початись Розбудова Нації. Вщепленням до українських грудей самопошани і сміливости мусить вона позначатись насамперед.

Нормальний розріст Нації не може не відбитись і на стані нашої цивілізації. Багато чинників складається на успіх і швидкість її поступу. Але треба мужніх зусиль, щоби сі чинники мали відповідні обставини і слушні умови для свого ділення. До культурного рала ще треба войовничого меча. Без сих двох наші степи не булиб розорані українськими уходниками й на довго залишились би в руках кочовників. Щоби нині наші культурні сили перестали бути погноєм для инших, мусимо розчистити перед ними шлях з під уламків чужих, наїздницьких культур, а рівно уневажнити серед чужинців брехню і наклепи наших ворогів про нашу некультурність. Мусимо зрештою самі вийти із закамарків провінціалізму і поставити силою духа і правом меча наш духовий добробок на належне місце в скарбниці цивілізованих народів. Лише в той спосіб дальша Розбудова Нації може мати трівкий підмурок і вигляди на майбутнє.

Але створенням своєї Держави і здобуттям справжньої Самостійности і почесного місця в колі вільних і культурних народів не обмежується Розбудова Нації. Се лише оден з етапів її. Треба ще, щоби цілий національний орґанізм знайшовся в умовах сприятливих для дальшого розросту його, щоби йому не бракувало волі руху, ані жадного орґану чи складової частини, в дану історичну хвилю і серед певних обставин потрібних для повноти його життевих функцій. В процесі борні збуджуються приспані сили, вони ростуть від сили спротиву. Раз розбуркані вони запрагнуть труду, вимагатимуть вжитку, приложення їх. Без того труду і нової боротьби вони мали би занепасти, а живі сили, як і жива істота, на такий занепад не годяться. До тогож життя твориться з самого себе, процес розвою, здійснення якоїсь життевої задачі родить нові дальші задачі, як ріст одної галузі веде до появи нових численних паростків. Отже чи ми того хочемо чи ні, покликані до життя сили Нації, доконані задачі, здобуті можливости потягнуть за собою нові задачі, вкажуть нові мети, створять нові можливости і родять нові труднощі для поборення. Отже викликаючи сі сили, мусим згори здати собі справу на що йдемо, ставлючи наші вимоги до життя нині, мусимо подумати, які будуть наші прямування завтра. Инакше наші змагання будуть сліпі, рухи непевні і випадкові, а наслідки нікчемні.

Межі нашого національного тіла і нашого духа ще далеко не означені. Зрештою вони можуть бути означені лише тоді, коли дійдуть краю свого розросту, коли вичерпають всі заложені в них можливости. Від тоді мусить початись їх підупад, відступ, смерть або переродження. Як той маятник, що не упадає лише доти, доки має розгін і поступає, так і живий орґанізм не занепадає лише доти, доки росте і розвиваеться.

Де точні межі нашої Нації і який її етнічний зміст, ми того не знаєм і ніхто того не годен сказати. Тому що маємо до діла з вічно мінливою катеґорією життя, яке годі убрати в береги а не з теоретично означеним незмінним поняттям. Одно ми знаєм, що наша Нація перебуває в періоді кольонізаційного напруження і в стані внутрішньої кристалізації. Прикладати нині до неї доґму етноґрафічних границь чи расового походження або релігійної приналежности, булоби злочином, як булоби злочином заковувати ногу дитини в залізний черевик. Як в першім, так і в другім випадку наш вчинок підбивав би розвій молодого орґанізму і чинив би йому превелику шкоду. Адже нація як та масна пляма розлазиться вширш доти, доки в неї вистарчить снаги. Вона творить своє тіло із ріжнокровних, ріжномастних етнічних складників. Чи скажуть, що часи сих процесів минули? Дарма! біольоґічні закони життя не знають принципів демократизму чи поступовости. Залежить від нас, від нашої снаги, від потенції нашого народу чи Передкавказзя буде українським чи ні, або чи Крим буде орґанічною частиною України чи лише її ґеоґрафічним придатком. Залежить від нас, чи наші міста залишаться московсько-польсько-жидівськими факторіями чи стануть українськими, чи наші „національні меншости" стануть інтеґральною часткою Нації, чи переймуться нашим національним духом, ідеалами і змаганнями, чи будуть на нашій землі експозитурою ворожих нам зовнішніх сил. Адже могла Англія мати Жида (Дізраелі), що став ідеольоґом і втіленням британського імперіалізму, а зґерманізовані колись міста поробились чеськими. Розбудова Нації не може піти нормально, коли ми згори поставим за тісні ґеоґрафічні і расові рямці. Натомість відкинувши їх, не вважаючи на ґвалт кастратів і страхопудів, відкриємо далекі перспективи для розросту Нації і дамо вихід тій великій біольоґічній силі і тому ідейному напруженню, що зростають в лоні Нації.

(Конець буде).

Ів. Євдокімов.

КІНОТЕАТР НА ВУЛИЦІ

Городовий (полісмен) Пучкин стояв напроти банку на своїм становищі. Коротко перед третьою годиною три авта підїхали до банкового будинку. Два задержалися перед самим входом, третє на протилежному боці вулиці. В останньому була якась похожа на лїхтарню машина з корбою.

Щось десять людей висіло з двох авт. З третього вискочив малий, звинний мужчина, підбіг до Пучкина, дав йому якийсь документ і сказав:

— Товаришу-городовий, маєте осьтут декрет із „Ґоскіна" (державний кінотеатр). Мусите негайно зробити кіноматографічну знимку банку. Чекає вас богато несподіванок... Люде будуть бігати... Почуєте стріли. Але не бійтеся. Програма вимагає цього. Не позволяйте, прошу вас, людям наближатися, щоби не було якого припадку. Декрет держіть при собі, покажіть його кому слід, колиб треба було.

Пучкин звернувся до людей:

— Прошу не задержуватися на вулиці! Йти далі своєю дорогою! Тут тепер роблять фільмову знимку. Гей! відступись, приятелю! Треба підождати! Ого! Пане, з папіросками? Куди це? Маєте дозвіл продавати?

— Зачинаємо! — каже жвавий добродій.

Тоді ці, що приїхали двома автами, війшли до банкового будинку і замкнули за собою двері. Зараз роздався алярмовий сигнал.

— Добре, добре! — каже фільмовий оператор і крутить корбою.

Пучкин успокоює публику:

— Алярмовий сиґнал потрібний до знимки. Розійтися! Розійтися, панове! Може приключитися якийсь припадок, каліцтво! На бік! На бік! В ґоскіні пізніще і так будете оглядати. Прошу розійтися!

Нараз трісла велика шиба у вікні на першому поверсі, зеленаве скло вкрило хідник. З вікна вихилилася перелякана голова й закричала:

— Злодії!

Хтось втягнув того чоловіка назад до середини, потім роздалися револьверові стріли.

Фільмовий оператор засміявся.

— Розуміється, — сказав Пучкин — що управа кінотеатру заплатить за шибу!

— З лихварським процентом! Десять тисяч „Ґоскіно" призначило на кошти того образу. Товаришу-городовий, посуньтеся грохи вперед. Заслонюєте мені. Вас я вже зняв. Лише не пускайте публики. Бачите їх! Які цікаві! Люде тут працюють, аж пріють, а вони бавляться, загороджують дорогу.

— Самособою, люде нічого не розуміють, не орієнтуються! — каже Пучкин—а як їх сварити — образа чести! Ну, далі... далі!

В банку тимчасом стихло. Фільмовий оператор задержав корбу. Алярмовий сигнал затих. Небаром із банку стали виносити малі клунки і вкидати їх до авт.

Фільмовий оператор знову закрутив корбою.

— Прошу очистити дорогу!— сказав до полісмена. — Зараз виїзджаємо. Мусимо спішитися ще до одного банку.

Слухняний Пучкин знову розігнав публику.

— Ширше! Ширше! Зробіть місце! Не маємо часу!

Нараз із банку вибіг знаний касієр у подертій шапці, з червоними плямами на лиці і з торбою у руці.

— Пучкин! — крикнув він із усієї сили.

Та люде, що вибігли за ним, вхопили його в поясі, закинули йому чорну хустку на голову, і втягнули його до банку.

Випханий грубо портфель, що його касієр випустив на землю, підніс оден із шоферів і всунув під сидження в авті.

— То добича! — крикнув урадуваний оператор і крутив скоро корбою.

— Як касієр ревів! — сміявся Пучкин. — А то чудове!

— Так, — відповів фільмовий оператор весело — той образ матиме незвичайний успіх. Хлопці знаменито справляються. Наче справжнє ограблення банку!

— Касієр помалював собі морду червонилом! — тішився Пучкин.

— Інакше не може бути! Мусимо так робити, щоби зовсім подобало на правду. Тут представлено грабунок лише зі зовні. В іншім місці оператори роблять знимки в середині будинку. Відси їдемо робити знимку образу після докопання грабежі.

Публика збиралася щораз більше.

Пучкин розганяв людей на всі боки, сердився, але не міг дати собі ради.

Тоді фільмовий оператор закрутив корбою і сказав:

— Товариші, прошу станути онтам, у куті! Візьму вас усіх на фільм. Зблизька знимка може не вдатися. Прошу на бік, дуже прошу!

Люде подалися гурмою і оператор знову крутив корбою.

У вибитому вікні стануло двох людей з десятки, що приїхали автами і крикнули:

— Готове! Зараз вертаємо! Образи з останньої хвилі.

— В дорогу! — сказав оператор і став завзято крутити корбою.

— Як гудить! — захоплювалася товпа — наче паровіз!

Операторові товариші без поспіху, помало вийшли з банку, всіли до авт. Оден із них приклеїв до банкових дверей картку: „Банк замкнений".

Жвавий добродій щераз закрутив корбою, вложив апарат до чорного футералу, встромив Пучкинови коверту до кишені. Тепер усі три авта відїхали гусаком, даючи разураз алярмові сиґнали.

Пучкин виняв коверту з кишені і здумівся.

У коверті була вязанка червінців!

Тепер банковий персонал почав крадьки визирати крізь вибите вікно.

— Уже кінець! Відїхали! — сказав Пучкин, киваючи до них рукою.

В банку закипіло. Двері відчинилися, персонал вибіг на вулицю, біг до Пучкина і кричав що сили:

— Осел! Ідіот! Бандити! Вбивство!

Втягнули його до банку.

Побачив двох возних: їм виймали хустки з уст і ножицями розтинали посторонки. Неоподалік лежав касієр, блідий, непритомний, окровавлений.

— Лікаря! Лікаря! — кричали.

Щойно тепер зрозумів Пучкин. Показував усім довкола папір „Ґоскіна" і непевною ходою пішов на перший поверх.

На лавці біля касового віконця з решіткою лежав убитий директор...

Переслухання Пучкина тревало не довго. Замкнули його на короткий час у вязниці, потім попався на лісту... безробітних. Але з червінцями не зрадився нікому. Сховав їх у вазонку з цвітами.

Небавом настали голодові дні. Пучкин добув першого червінця зі сховку і дав жінці.

Вернула перелякана за якої чверть години:

— Івасю, той червінець фальшивий. Ніхто не хоче приняти його. Люде сміються з мене. В однім місці погрожували навіть мені.

Пробували міняти червінці в інших дільницях міста.. Пять штук удалося Пучкинові пустити. Та за пятим арештували його, а вазонок із рештою червінців забрали.

Тепер городовий Пучкин сидить у вязниці. Знову є на удержанні держави.

Переклав **М. Хирівський.**

ПОДЯКИ

Я низше підписаний складаю сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за уділеннє мені 50 долярів з „фонду бідних", які то гроші дуже мене потішили й поратували у моїм нещастю. Дай Боже, щоби наш Батько У. Н. Союз ріс у силу й значіння й щоби завсігди помагав своїм дітям і членам у нещастю. Остаю з високим поважанням

Михайло Шавель,
Брацтво св. Димитрія, від. 28,
Маганой Плейн, Па.

—o—

Я низше підписана складаю сердечну подяку Товариству Любов, відділ 298 У. Н. Союза, за уділення мені запомоги, яку я отримала через товариша Д. Федиша, члена згаданого товариства. Таксамо мій покійний дорогий муж, отець моїх малих сиріток, котрого забрала неумолима смерть, ізза гробу через мої й моїх сиріток уста дякує товариству Любов й У. Н. Союзови за подання мені запомоги у моїм нещастю.

Анна Дідух,
членицця Товариства Любов,
відділ 298 У. Н. Союза.

Наші діти.

Батько: Чекай, лайдаку, я тебе навчу курити!

Син: Не треба, тату, я вже вмію.

ПРОТОКОЛ

з засідання Екзекутиви У. Н. Союза, відбувшогося дня 30-го серпня, 1927 р.

Присутні: Т. Грицей, гол. предсідатель; С. Ядловський, менаджер; Р. Слободян, гол. фін. секретар і І. Каштанюк, гол. рекордовий секретар.

Порядок нарад: Справа апеляції Дм. Братуся. Номінація гол. радного на опорожнене місце. Будова Дому У. Н. Союза.

Справа Д. Братуся. Гол. рек. секретар повідомляє Екзекутиву У. Н. Союза, що гол. контрольна комісія як апеляційна інстанція не годна погодитися між собою щодо видання одного спільного вирішення в формі протоколу підписаного всіми трома членами Контрольної Комісії, на підставі якого головний рекордовий секретар бувби управнений зробити се, що до него належить, однак К. К. надіслала на руки гол. рек. секретаря доволі матеріялу, який, колиб леґалізувати, мігби послужити за підставу приняття Дм. Братуся наново в члени У. Н. С.

Гол. рек. секретар уважаючи себе самого некомпетентним матеріял в справі апеляції Дм. Братуся надісланий К. К. леґалізувати, просить Екзекутиву У. Н. Союза той матеріял провірити і видати директиву гол. рек. секретареви, як в тій справі дальше поводитися.

Справа мається так: Гол. Контрольна Комісія У. Н. Союза в склад якої входять: д.д. О. Шараварко, як предсідатель; О. Рекрут, як секретар і Г. Пипюк, як член, на своїм піврічнім засіданню, яке відбулося в днях 5. 6. 7. і 8. липня 1927 р., по переведенню контролі майна орґанізаційного і діловодства гол. канцелярії, мусіла також розбирати ще раз справу Дм. Братуся виключеного з членства в орґанізації на підставі вироку мирового суду гол. уряду У. Н. Союза, від якого згідно з статутом Дм. Братусь вніс відклик до гол. Контрольної Комісії, як висшої апеляційної інстанції.

Гол. Контрольна Комісія У. Н. Союза відїхала не лишаючи жадного поручення гол. рек. секретареви в справі Д. Братуся, заявляючи лишень, що протокол і звіт надішле опісля.

Дня 25-го липня 1927 р., предсідатель гол. К. К. надіслав часть звіту з обіцянкою, що дальший тяг надішле пізнійше, що й було сейчас поміщено в орґані Свобода ч.172 з 26 липня 1927 р., з закінченням „дальше буде" а рівночасно прислав поручення гол. рек. секретареви вислати до відділу в якім Братусь був членом, рахунок на вкладки залеглі за час суспендовання, як за принятого наново, а то на підставі вироку гол. К. К., як апеляційної інстанції, яким гол. К. К. вирок першої інстанції затвердила і Братуся наново в члени приймила, обіцюючи повний протокол з таким вирішенням прислати пізнійше.

Не можучи виконати такого поручення, в якім рівночасно говориться о затвердженню виключення з орґанізації і о приняттю наново, гол. рек. секретар відписав предсідателеви гол. К. К., що не може нічого в тій справі робити, поки не дістане повного протоколу, звертаючи увагу, що коли гол. К. К. вирок затвердила, то не приймає наново, а коли приймає наново, то не затвердила, але змінила вирок першої інстанції.

Листом з 1-го серпня 1927 р., предсідатель гол. К. К. пояснює, що таяж комісія, як висша апеляційна інстанція, кару виключення з орґанізації признала не одною карою, але двома карами, а то виключенням з членьства і осібно виключенням з уряду, тай признаючи Дм. Братуся винним, так само як перша інстанція, затверджує кару виключення з уряду, а дарує другу кару виключення з членьства і на тій підставі поручає Дм. Братуся приймити наново. В залученню того листа д. О. Шараварко надіслав слідуючим протокол і апеляцію Д. Братуся до поміщення в орґані:

Протокол написаний предсідателем гол. К. К. д. О. Шараварком:

ПРОТОКОЛ

засідання Гол. Контрольної Комісії У. Н. Союза з дня 8-го липня 1927 в Гол. Канцелярії У. Н. Союза, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Голова Контр. Ком. О. Шараварко отворив засідание о год. 9. рано. На порядку дневнім справа Дмитра Братуся, бувшого гол. радного У. Н. Союза, котрого виключено на річнім засіданню дня 18-го лютого 1927, через Мировий Суд як з гол. радного, так і з членів У. Н. С., згідно зі статутом У. Н. Союза § 413. за обмовний і клеветний вчинок через поміщенне в чужій пресі „Українська Громада".

О. Шараварко говорить, що по річнім засіданню дня 25. лютого 1927 отримав апеляцію від Д. Братуся до контрольної комісії в справі його засуду.

п. Братусь заразом домагався від К. К. вирішення його справи зараз по внесенню апеляції, а пізнійше я отримав в тій справі лист від секр. К. К. п. Рекрута з тимсамим домаганнем, значить о скликанне спеціяльного засідання К. К. в тій справі, рівночасно п. Рекрут домагався о скликанне такого засідання поза гол. канцелярією У. Н. С., значить до иншої місцевости.

Щоби скликати подібні засідання поза гол. канцелярією У. Н. Союза, то К. К. не мала причини сего робити, бо коли всі другі справи полагоджуються в гол. канцелярії, то і таку можна.

2) Спеціяльного засідання я не скликав з огляду, що таке засіданне булоб потягло за собою бездаремно кошта і подорож в орґанізації.

А що справа не була так нагла, я уважав відложити його до зближаючоїся контролі в гол. канцелярії У. Н. Союза.

По тім відчитав апеляцію:

АПЕЛЯЦІЯ

до Контрольної Комісії як висшого суду Українського Народного Союза.

Вповажані Панове!

Дня 18. лютого 1927 на засіданню річнім У. Н. С. оскаржувано мене п. Ревюком і п. Ядловським за написану допись в У. Г. дня 28. серпня 1926 року мною, в котрій я звернув увагу на політику в „Свободі", ведену панами редакторами.

Мав я на увазі, що редакторі не є жадними урядниками, а робітниками „Свободи" і як таких дозволено кождому головному урядникови їх критикувати, бо не ґіно редакторів „Свободи", але і найвисшу власть в Америці за політику дозволено критикувати, самого президента, парлямент і т.д.

Закиди робив мені п. Ревюк як робітник „Свободи", мені як головному урядникови У. Н. Союза, що я в своїй дописи накидався на урядників У. Н. С. і на У. Н. С.

Закиди розуміється несправедливі, бо я ніколи і нігде не писав про урядників У. Н. С. і ані словом нігде і ніколи проти У. Н. С. не виступав, а противно на кождім кроці його боронив.

Засуд став доконаний в мою некористь — тай не ґіно мою — а скривдив мою родину, жену і дитину, викиненнем мене з орґанізації цілком безправно і безпідставно.

З днем 18. лютого 27 року відобрано моїй родині асикурацію без ніяких доказів і фактів, чим я, чи моя родина провинилась проти У. Н. С. Цілий той засуд я уважаю не за засуд, а за поповнений злочин надімною і моєю родиною. Тому з тої причини, що моя родина стала позбавлена всякого забезпечення на випадок моеї смерти, я прошу Апеляційний Суд (Контрольну Комісію) як найскорше привернути мені усі права в У. Н. С.

Заявляю ще раз, що нігде не знайдете, щоби я що небудь коли писав проти У. Н. С.

Дальше в суді засідали люде, котрі не були на переслуханню справи, п. Угорчак.

Дальше, головний предсідатель не поступав по законам статута У. Н. С. параґраф 61, дозволяв голос др. Л. Мишузі, котрий не є членом головного уряду У. Н. С.

Дальше, головний предсідатель не поступив по законам статута У. Н. С., не повідомивши головних урядників У. Н. С. в той сам час і день, коли вислав мені оскарження про суд, параґраф 418.

Рочестер, 22. лютого, 1927.

Дмитро Братусь, головний радний У. Н. С.

О. Рекрут говорить, що гол. предс. не поступив після статута, бо не повідомив з окрема кождого гол. урядника тоді, коли дав завізванне Братусеви.

Гр. Пипюк говорить, що гол. предс. не мав причини повідомляти кождого урядника з осібна тому, що зближалось річне засіданне, на котре то і так кождий гол. урядник дістав покликанне і як таке має повне право полагоджувати всі справи, входячі в обсяг орґанізації. А повідомляти кождого з осібна робиться тоді, коли гол. уряд не засідає.

О. Рекрут говорить, що коли М. Угорчак не був від початку переслухання обох сторін, тому після закону він не мав права забирати рішаючого голосу і так само бути членом суду згаданої справи, тому домагається уневажнення М. Угорчака зі складу мирового суду. 2) що др. Мишуга, котрий не є гол. урядником, не мав права забирати голосу.

О. Шараварко: Хотяй М. Угорчак не був від початку переслухання, однак він знав ту справу досить добре і докладно переглядав її скорше, чим другі урядники, бо як „Нотар Поблик" заприсягав афідевіт, висланий до Д. Братуся.

2) Прислухуючися переслуханню підчас річного засідання, не чувем, щоб др. Мишуга забирав голос в будь якій справі одної або другої сторони. Як редактор орґану У. Н. С. ставив тільки деякі пояснення що до редаговання Свободи.

Однак по короткій дискусії, на внесенне Ом. Рекрута поперте Гр. Пипюком, Контр. Комісія уневажнює голос (який би він був) М. Угорчака над судом Д. Братуся.

Коли Братусь дійсно жалуєсь, що суд не скривдив його, але його родину, бо в разі його смерти його родина стратилаб матеріяльну поміч в орґанізації через виключенне його з членів в У. Н. С., то чому Братусь не застановився вперед над тим, що він має родину, і що він своїм нетактовним поведенням супроти орґанізації самий відойме поміч своїй родині і лиш він буде її ворогом, а ніхто инший.

Тут еще раз перечитано уважно допись п. Братуся в Укр. Громаді.

О. Рекрут говорить, що Д. Братусь в части дописи мав рацію і що як членови орґанізації можна висказати свої невдоволення, хотяй би він навіть був против поглядів більшости. Дольше говорить, що критику п. навіть був против поглядів більшости. Дальше говорить, що критику п. не повинен був того робити.

Гр. Пипюк: Не думаю, що Братусь се зробив зі своеї ініціятиви; він критикує все те, що було аж 16 літ назад, про що він сам не знає. Він наводить в своїй критиці, що Свобода приймала і попирала ріжних людий, а колиб Братусь знав був в дійсности обставини 16 літ назад, то був би навів в своїй дописи більше людий, котрих Свобода так само приймала і попирала і так само стались ворогами Орґанізації, як і другі. Думаю, що коли гол. уряд судив Д. Братуся за його вчинок, то судив його цілком справедливо.

О. Шараварко: Члени своеї орґанізації повинні мати карність і її поважати. Думаю, що кождий гол. урядник повинен бути її надзирателем, яких би він не був поглядів. Допись п. Братуся, як гол. урядника У. Н. С., могла нанести вдійсности лихий вплив на членів.

Голова Контр. Комісії О. Шараварко говорить, що коли члени К. К. вже висказали свої гадки над повисшою справою апеляції п. Д. Братуся, тому замикає дискусію і просить, щоби члени К. К. дали своє рішенне над вироком Мирового Суду з дня 18. лютого 1927. Заявляє, що після статута У. Н. С. Контр. Комісія може потвердити або знести вирок кари після свого осуду або опінії.

О. Рекрут говорить, що Братусь справді завинив, однак подвійну кару уважає за остру, тому ставить внесенне потвердити вирок суду гол. уряду виключенне його з членів гол. радного У. Н. С., а привернути йому право членства в У. Н. С.

Гр. Пипюк: З огляду, що відділ, до котрого належав Д. Братусь, вставляєсь і так само апелює до Контр. Комісії о привернене йому членства, з огляду, що Братусь має родину, заявляєсь за Рекрутом таксамо привернути йому права членства з тим застереженнем, що Братусь не буде мати права більше до вибору гол. урядника.

Рекрут попирає.

О. Шараварко заявляєсь за повисшими двома внесеннями.

Вислід голосовання, що гол. Контр. Комісія потверджує вирок суду гол. уряду з дня 18 лютого 1927 виключенне Дмитра Братуся з членів гол. радного У. Н. С., а привертає йому права членства в У. Н. Союзі.

На внесенне О. Рекрута ухвалено вислати Д. Братусеви Вирок рішення Контр. Комісії. Поручено голові Контр. Комісії О. Шараваркови викінчити протокол сего засідання і передати гол. рек. секретареви У. Н. С. до рекорду, підписаним 3-ма членам Контр. Комісії.

Засіданне замкнено.

О. Шараварко, голова К. К.
Григорій Пипюк.

Позаяк в тім протоколі виразно говориться о ухвалі гол. К. К., що той протокол має мати три підписи, а не два, гол. рек. секретар мусів той протокол завернути з просьбою о бракуючий піпис д. О. Рекрута.

Замісць того протоколу, з всіма трома підписами, гол. рек. секретар отримав дня 16-го серпня 1927 р. письмо, від предсідателя гол. К. К. д. О. Шараварка, з донесеннем, що д. Рекрут того протоколу рішуче підписати не хоче а на то місце предложив свій протокол, інший, якого ніхто кромі д. Рекрута підписати не може, бо се противиться ухвалі. Протокол сей посилається на руки гол. рек. секретаря тільки тому, що того д. Рекрут конче домагається.

Протокол написаний секретарем гол. К. К. д. О. Рекрутом:

ПРОТОКОЛ

засідання Гол. Контрольної Комісії У. Н. Союза з дня 8-го липня 1927 в Гол. Канцелярії У. Н. Союза, 83 Grand St., Jersey City, N. J.

Справа Апеляції, внесеної п. Д. Братусем проти його засуду з дня 18-го лютого 1927 року.

Голова Контрольної Комісії п. О. Шараварко отворив засіданне о год. 9. рано. Заявляє, що на чергу приходить розгляненне і вирішенне Контр. Комісією Алепяції, внесеної п. Д. Братусем, бувшим гол. радним У. Н. С., котрого Гол. Уряд У. Н. Союза на річнім засіданню дня 18. лютого 1927 р. виключив зі складу Гол. Уряду і членства У. Н. Союза за обидливий і клеветний вчинок через поміщенне дописи в часописи Українська Громада. Апеляцію отримав дня 25 лютого 1927, в котрій п. Д. Братусь апелює і домагається знесення виданого засуду Гол. Урядом У. Н. С., і котрий то засуд він уважає односторонним і несправедливим.

Рівнож домагався вирішення його справи як найскорше. Так само отримав в тій справі лист від секр. Контр. Комісії О. Рекрута, щоби тую справу прискорити.

Щоби скликати спеціяльне засіданне в тій справі, він не бачив причини. 1) Таке засіданне булоби потягнуло непотрібні кошта для Орґанізації. 2) Та справа не була така нагла, тому уважав за відповідне відложити її до зближаючоїся контролі майна У. Н. Союза в головній канцелярії У. Н. С.

Вкінци звертає увагу, що се пораз перший приходиться Контр. Комісії розглядати так важну справу, тому нехай кождий член Контр. Комісії розбирає ту справу безсторонно, справедливо і після совісти. Після того слідувало прочитанне і перегляненне:

1-ше, статті п. Д. Братуся; 2-ге, протоколу з цілої розправи і засуду Гол. Уряду; 3-те, прочитанне апеляції і 4-те, відчитанне протестів, надісланих Відділами 289. і 316. У. Н. Союза з Рачестер, Н. Й.

Над кождою повисшою справою Контр. Комісія розводила обширну дискусію.

По вичерпуючій безсторонній дискусії Гол. Контрольна Комісія У. Н. Союза знайшла поступок п. Д. Братуся каригідним.

1-ше, п. Д. Братусь, як гол. урядник У. Н. Союза, мав повне право і обовязок віднестися зі своєю критикою до своеї орґанізації, а не шукати місця в другій газеті.

2-ге, що замісць відповісти на листи Гол. Предсідателя У. Н. Союза, п. Д. Братусь свідомо їх ігнорував.

Рішенне справи.

З огляду, що:

1-ше, п. Д. Братусь, як довголітний член У. Н. Союза, а до того з родиною, котра нічим не провинилась проти У. Н. Союза;

2-ге, що відділ 316 У. Н. Союза дав корисне свідоцтво про п. Д. Братуся що до його праці в тім відділі і товаристві і що тяжко без него докінчити народну роботу;

3-те, що поважне число голосів меншости на Мировім Суді У. Н. Союза на річнім засіданню дня 18. лютого 1927 р. було за тим, щоби п. Д. Братуся виключити тільки зі складу Гол. Уряду, а не з членства У. Н. С.;

Тому Гол. Контрольна Комісія У. Н. Союза прилучується до голосів менчости, то є: затверджує „Вирок" виключення п. Д. Братуся зі складу Гол. Уряду, то є Гол. Радного, а привертає йому право членства в Укр. Нар. Союзі з тим, що колиби п. Д. Братусь не приняв рішення Гол. Контр. Комісії, може внести апеляцію до слідуючої гол. конвенції У. Н. Союза.

Омелян Рекрут, секр. Контр. Ком.

Замінявши таким чином перший протокол з двома підписами, д. Шараварка і д. Пипюка, за другий протокол з одним лишень підписом д. Рекрута, ввиду ухвали самої гол. К. К., після якої протокол з одним підписом мусить бути ще менче важним, як протокол з двома підписами, гол. рек. секретар чувся змушеним звернути увагу предсідателеви гол. К. К. на невмісність такої ситуації, та вказати на конечність компромісового зложення протоколу, що мігби зробити на порученне гол. К. К. хтось інший так, як не в тім річ, хто протокол напише, але річ в тім, щоби він був всіми трома членами підписаний.

На се предсідатель гол. К. К. д. О. Шараварко прислав ще раз протокол з своїм і д. Пипюка підписом та часть переписки в тій справі, поручаючи гол. рек. секретареви зложенне такого протоколу, який бігби бути підписаний всіми членами гол. К. К. В той спосіб в гол. канцелярії опинилися протоколи з всіма підписами і перепискою, з якої слідно, що ріжниця між спорячими сторонами, на погляд гол. рек. секретаря, не є варта заходів і труду, а передовсім проволоки так важної справи, як проголошенне вирішення апеляції задля безнадійних заходів компромісових. Відвічальности за таку проволоку гол. рек. секретар на себе брати не хоче і на тій підставі відмовляє ладженне третого протоколу, а щоби гол. К. К. привести до рівноваги, заявляє, що дальша проволока не можлива і гол. К. К. мусить надіслати оден спільний протокол, або згодитися на поміщенне протоколів тих, що зістали до поміщення надіслані і на евентуальні наслідки такого обороту справи.

Питанне, яке гол. рек. секретаря найбільше обходити мусить, є: чи і на якій підставі зарекордувати Дм. Братуся, як принятого наново в члени У. Н. Союза.

І тільки ввиду того питання, гол. рек. секретар просить Екзекутиву У. Н. Союза о виданне йому відповідної директиви.

Екзекутива У. Н. Союза по довшій дискусії констатує, що ззявши оба протоколи гол. Контрольної Комісії, написані д.д. Шараварком і Рекрутом, як цілість, всі три підписи членів гол. К. К. стверджують згідно, що гол. К. К. знайшла Дм. Братуся винним обмовного і клеветного вчинку, не відповідають гідности урядника і обчисленого на шкоду орґанізації, так як признав мировий суд гол. уряду на річнім засіданню.

Так само всі три підписи членів гол. К. К. в своїх протоколах стверджують факт, що гол. К. К., як апеляційна інстанція, вирок мирового суду гол. уряду змінила в той спосіб, що замісць виключення з орґанізації, виключає Дм. Братуся лишень з уряду.

На підставі приняття обох протоколів, як цілість звіту гол. К. К. поручається гол. рек. секретареви зарекордувати Дм. Братуся наново в члени У. Н. Союза, без дальшої проволоки і без огляду чи гол. Контрольна Комісія надішле ще оден протокол спільний або ні.

З огляду на протест відділу 316-го, в котрім Дм. Братусь був членом і урядником, щоби обминути дальших непорозумінь і тертя між відділом а гол. канцелярією У. Н. Союза, з сего місця стверджується факт, що вирок апеляційної інстанції гол. К. К., який зміняє вирок першої інстанції, то є мирового суду гол. уряду У. Н. Союза, не зміняє однак і не може змінити статутів У. Н. Союза зложених конвенціями і тому гол. Контрольна Комісія привернувши Дм. Братусеви членські права, щодо обезпечення його родини, не зміняє § 426-го статутів У. Н. Союза який говорить, що раз усунений за таку провину урядник, вже ніколи і жадного уряду в орґанізації займати не може.

Номінація на порожне місце гол. радного У. Н. Союза.

Згідно з §. 68 статутів У. Н. Союза, на предложенне гол. предсідателя, на опорожнене місце гол. радного, іменовано д. Василя Репужинського з Клівленд, О., як кандидата котрий був слідуючим, що дістав найбільше голосів на той уряд від делеґатів минувшої конвенції, з порученнем гол. рек. секретареви предложити тую номінацію обіжником до одобрення всім прочим членам головного уряду.

Справа будови дому У. Н. Союза.

В тій справі сконстатовано, що з огляду на літні ферії викінченне плянів і кошторису архітектом були здержані, та не пізнійше як до двох тижнів будуть готові після чого буде можна приступити до збирання від будівляних контракторів оферт на будову, після проголошеного конкурсу.

На тім засіданне закінчено.

І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

ПОДЯКА.

Отсим посвідчаю, що отримав з головної каси У. Н. Союза посмертну запомогу по моїй жені Паранці Беднарчуковій у сумі $1000, словами тисячу долярів. Складаю тому щиру й сердечну подяку Головним Урядникам нашої організації, У. Н. Союза за таке скоре виплачення мені запомоги, хотяй моя жена доперва недавно вступила до У. Н. Союза. Таксамо дякую урядникам нашого відділу й заразом всім членам і членицям за їх труд, що взяли участь в похороні моеї жени. Дорогі Браття і Сестри, хто з Вас не є членом орґанізації У. Н. Союз, нехай впишеться сейчас, бо се є наша власна совісна орґанізація, що усім на час виплачує запомоги без ніяких перешкод. Не відтягайтеся з вступленням, бо моя жена була молода й здорова, але несподівано занедужала й пішла з того світа.

Іван Беднарчук
Відд. 296. у Ню Кенсінґтон, Па.

ШАНОВНИЙ ЧИТАЧУ СВОБОДИ!

Комітет Сиротинця-Захисту У. Н. Союза числить на жертву кождого читача Свободи. Не чекайте, аж до Вас хтось прийде по жертву. Виповніть понизші рубрики, витніть цю часть з часописи і враз з жертвою вишліть на низше подану адресу:

. . . .
Імя і назвиско жертводавця.

. . . .
Число дому і улиця. Місцевість.

U. N. ASS'N. ORPHANAGE, P. O. BOX 76, JERSEY CITY, N, J,

Не дурний.

Мама до маленького синка:

— Івасю, поцілуй няньку на добраніч і йди спати.

— Я не дурний! Вчора хотіли її тато поцілувати, а вона вдарила їх в лице.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЛОРЕЙН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 34, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, о годині 2-ій попол., в гали церковній. Присутність всіх членів конечна, бо треба вибрати членів до роботи на бали, який устроюється на дохід Сиротинця. Є і другі важні справи, як вибір делеґата на конгрес до Филаделфії, і ін. Довгуючих членів проситься вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Неявившийся член на сім мітінґу заплатить кару $1, а урядник $2. — Д. Козопас, предс.; Бенедик Фурдин, кас.; Іван Чмиріл, секретар.

КЛІВЛЕНД, О. Сестр. Непор. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112, повідомляє своїх членкинь, що місячний мітінґ відбудеться дня 18. вересня, в неділю, зараз по Сл. Божій, у школі парафіяльній. З причини тої, що буде баль нашого Сестр. тої неділі, то мітінґ закінчиться о 2-ій години. Проситься членкинь застосуватися після оголошення і прийти на час. — Олена Кульчицька, секр.

ВИЛКС БЕРРИ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 99, повідомляє своїх членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, зараз по Сл. Божій, в гали церковній. Присутність всіх членів є конечна, бо є важні справи до полагодження. Не забувайте за Сиротинець У. Н. Союза, а принесіть свою добровільну жертву. Проситься довгуючих членів заплатити свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. На мітінґу будемо принимати нових членів без оплати вступного, тому користайте з нагоди і вписуйте своїх рідних і знакомих, а також і свої діти. — Микола Рутько, предс.; Петро Герман, секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. св. Архистр. Михаїла, від. 109, повідомляє, що мітінґ відбудеться дня 18. вересня, в год. 1-ій попол., в Юніон галі. Всі члени повинні явитися на той мітінґ, бо є дуже важні справи до залагодження. Неприсутні члени будуть карані після ухвали. — Мих. Твардонь, секретар.

МІЛВОКІ, ВІС. Уряд Тов. ім. Івана Франка, від. 103, повідомляє всіх членів, що збори триквартальні відбудуться в суботу дня 17. вересня, вечером, в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена прибути на сі збори, бо маємо много справ до полагодження. Також проситься членів, котрі не прибули на послідний баль, принести 1 дол. кари, яку самі собі ухвалили. Члени, котрі не сповнять висше наведених обовязків, будуть трактовані після статута і ухвал Товариства. — Уряд Товариства.

РАНКІН, ПА. Бр. св. Григорія, від. 24, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, щоби явилися на мітінґ дня 17. вересня, о 7-ій годині вечером, у Фреда Семка, 323 Секонд Стр., бо є важні справи до полагодження. — Василь Косцюк, предс.; Антін Кріль, кас.; Мих. Туркович, секретар.

ВІЛКС БАРРЕ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 223, повідомляє своїх членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, о 3-ій год. пополудни, в гали церковній, 635 N. River St. Буде справоздание касове і звіт контрольорів. Проситься всіх прибути на означений час. Довгуючі члени, коли не заплатять, будуть суспендовані. Пригадується тим членам, котрі ще не зложили жертви на Сиротинець за 1926 рік, аби зложили і заразом за 1927 рік. Не явившийся член заплатить кару після статута. — Іван Барнась, предс.; Лука Худоба, касієр; Григ. Ґулька, секр. фін.

ЛЕЙТРОБ, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 61, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що триквартальний мітінґ відбудеться дня 18 вересня. На мітінґу мається виплачувати хору запомогу, тому кождий член повинен явитись і заплатити свою належитість. Проситься членів привести нових кандидатів поки принимається без вступного. — Петро Марутяк, предс.; Антін Скубяк, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 248, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, в 12-ій год. в полудне. Проситься членів прибути на час, бо є дуже важні справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівнати свої вкладки, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Войтко Струж, предс.; Панько Турчин, кас.; Йосиф Урбан, секр.

ОРМРОД, ПА. Уряд Бр. св. О. Николая, від. 124, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня, точно в год. 4-ій попол. Проситься всіх членів прийти на сей мітінґ і вирівнати свої залеглости. Не явившийся член наражується на кару 1 дол., а урядник 2 дол. Проситься членів привести хоч по одному новому членови. — Гр. Патрайко, предс.; Теодор Білоус, кас.; Мих. Кочинаш, секр.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Отсим дається до відома членам Тов. Укр. Січи, від. 170, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 16-го вересня, в гали під ч. 72 Morris St., в год. 7-ій вечером. На ці збори кождий член повинен обовязково явитись, бо є важні справи до полагодження. — В Пасічняк, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. Вільна Україна, від. 176, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, дня 17-го вересня, в годині 7.30 вечером, в Укр. Гор. Клюбі, 618 W. Lackawanna Ave. Проситься всіх членів прибути на збори а члени, котрі позабирали тикети, щоби постаралися звернути тікети або гроші за них ще перед зборами, щоб можна зробити точний обрахунок. — М. Дутчак, голова; Р. Рубльовський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх членів і членкинь, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, дня 18. вересня зараз по Сл. Божій, в парохіяльній школі на Ривер стр. Проситься всіх членів прийти на означений час, бо є дуже важні справи до полагодження. Також напоминається всіх членів принести ті книжочки, що були роздані. Присутність кождого члена є пожадана. — Гр. Сайкевич, голова; П. Саламаха, секр.

ВУДЛАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 120, повідомляє членів, що квартальний мітінґ відбудеться дня 18-го вересня, точно о год. 2.30 пополудни. Є важні справи до полагодження, тому проситься членів явитись на той мітінґ. — М. Бац, секр.

КОРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Михаїла, від. 55, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що збори відбудуться в неділю, дня 18. вересня точно о год. 2-ій попол., в гали парохіяльній. Обовязком кождого члена явитись на тих зборах тому, що є много важних справ до полагодження. Буде вибір делеґата на 4-тий Всеукраїнський Конґрес в Филаделфії, Па. дня 26. жовтня. Також мається вирішити справу школи для молодих членів наших відділів. — Пилип Демчук, предс.; Никола Шандровський, секретар.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, дня 16. вересня, точно о год. 7-ій вечером, в Укр. Сит. Клюбі, 29 Jackson St. Проситься всіх членів на сі збори явтись і вирівнати свої вкладки. Буде роздача тикетів на представлення, уряджене нашим товариством на дохід будови Сиротинця при У. Н. Союзі. Є і другі важні справи до полагодження. — В. Мандзій, секр.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОВІД ЧИ НЕВІД.

Попала в мої руки газетка „Католицький Провід". Не замовляв я тої газетки, передплати не посилав, — сама прийшла до мене. Побачивши, що се урядовий орган рутенського єпископа і новий розсадник рутенства, рабства і темноти, я перечитав його від дошки до дошки.

Читаючи сю газетку, я прийшов до певних думок, з якими хочу поділитися з читачами „Свободи". Самий той факт, що єпископ Богачевський вибрав свій орган не в Филадельфії, а аж в Шикаго, під крилами сторонників генерала Скоропадського, дає багато до думання. В Филадельфії є друкарні і видавництва, з якими єпископ Богачевський стоїть в певній звязи. Коли він аж до Шикаго переносить гніздо своєї політики і пропаганди, се знак, що в Филадельфії він не чує під собою міцного ґрунту. Отже се також знак, що в своїй впертості він докотився до такого засліплення, якого вже не переможе жадна сила. Бо видать, що його політика цілком до нічого, що проти него наростає щораз більше невдоволення, а він таки вперся, щоби накинути народови свій небажаний і шкідливий провід. Вільному воля. Др. Назарук також намагався накинути народови свою політику, — і що сталося? Накинув? — Коли рутенський біскуп постановив йти слідами Назарука, за ніяку ціну не признати за собою помилок, то треба йому дати волю і нагоду, а він цілком певно піде в ту саму дорогу, в яку вибрався Назарук.

З усіх статтей в „Католицькім Проводі" віє на читача фанатизмом і затемнюванням. Стиль тої цілої писанини — назаруківсько - васьлянський. З плачем, з нарікданням, з жалями, з пророцтвом руїни для цілого народу, з солодкими закликами, з страханям, з фальшивими сльозами. Се ніякий провід а невід — сіть на рибку.

Минув той час, коли нашому братови можна було давати таку середновічну літературу. Кождий свідомий чоловік відразу пізнається на тім „штофі". Але нова газетка не числить на свідомий елемент нашої американської іміграції; вона числить на загулюканих, затемнених людей.

Не буду розводитися над змістом цеї газети, бо нема над чим, але хочу звернути увагу на оден цікавий вислів в тім „Кат. Проводі". В статті п. з. „Замітка Обсерватора" читаємо таке: **„Чи тямиш, як ти мудрував у своїй голові, що ліпше було би, колиб, на перекір усім католикам на світі, наші священики з жінками водилися..."**

Значить, що ласкавий владика думає, що се добре, що наші священики „з жінками водяться". Се ганьба і сором. Се щось страшного, коли священик йде з жінкою до міста, іде з жінкою з одної парафії на другу, словом, коли: водиться. Добре, що так владика міркує, але чому вони не скажуть ласкаво, що краще? Чи водитися з жінкою, чи водитися, ну, з молодою дівчиною, яка не є жінкою? Що краще? Краще мати законну жену, — чи краще не мати законної жени, але, як то кажуть, „скакати в гречку"? Чи Преосвященний хочуть, щоби перед ними розкрити в повній славі історію целібату і його наслідки, хочби в Америці? Можна розкрити, — але кождий тямущий і моральний чоловік після такого розкриття мусів би сказати, що таки краще, щоби священики „водилися з жінками". — Навіть треба завважити, що і сам Преосвященний походять з священичої родини. Їх батько, священик; він рівнож „водився з жінкою".

Чи лицює, щоби таку писанину розкидувати між наших людей з рамени епархіяльної канцелярії та давати архиерейське благословенство тим, що вчитуються в той „духовий" корм, з якого має прийти спасенне нашого народу?

Володимир Семенина,
інжинер-землемір,
Бостон, Масс.

Один чоловік старався дістати посаду бухгальтера. Все, здавалося, є в порядку. Вкінці директор спитав ще:

— Самособою, ви розумієтеся на подвійній бухгальтерії?

— Певно! В тім останнім підприємстві, що я в ньому працював, була навіть потрібна бухгальтерія Одна книжка була для директора, в якій поданий був дійсний прихід, друга книжка була для спільника, з якої він бачив, що не осягнено ніякого приходу, а третя книга була для податкових властей, з якої можна було довідатися, що товариство має самі недобори.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ